

Regeringen
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

REVISORSNÄMNDENS ÅRSREDOVISNING FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2004

Revisorsnämnden (RN) överlämnar härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2004.

RN:s operativa verksamhet är indelad i fyra verksamhetsgrenar: Examinationsverksamhet, Godkännande/auktorisering/registrering, Tillsyn samt Internationella kontakter. Tillsynsverksamheten omfattar fyra delområden: systematisk och uppsökande tillsyn (SUT), löpande kvalitetskontroll, disciplinärenden, samt förhandsbesked. Uppdagad i en SUT-utredning allvarigare brister i en revisors verksamhet överförs ärendet till ett disciplinärende för prövning av frågan om eventuell disciplinär åtgärd. Löpande kvalitetskontroll säkerställs dels genom att RN säkrar den kvalitetskontroll som utförs av FAR och Svenska Revisorsamfundet SRS, dels genom att RN utför direkt kvalitetskontroll av de revisorer som inte är anslutna till någon av revisorsorganisationerna. Om det uppdagas allvarliga brister inom kvalitetskontrollen inleds ett disciplinärende. Disciplinärenden initieras i övrigt genom anmälningar eller underrättelser från myndigheter – främst skatteverket – och från klienter m.fl. intressenter eller på RN:s eget initiativ med anledning av bland annat uppgifter i media. Förhandsbesked gäller antingen frågan om en revisor med hänsyn till sitt oberoende kan inneha ett visst revisionsuppdrag eller frågan om en revisor, med hänsyn till bland annat oberoendet, får utöva viss sidoverksamhet.

RESULTATREDOVISNING

RN:s verksamhet är avgiftsfinansierad. Intäkterna består huvudsakligen av provavgifter, ansökningsavgifter och årsavgifter. Intäkter och kostnader per verksamhetsgren framgår av nedanstående tabell 1.

Tabell 1

Fördelning av intäkter/kostnader (tkr) ¹						
	2004		2003		2002	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Examination	7 674	-7 151	7 456	-6 333	1 944	-5 293
Godk./aukt./registrering	1 668	-1 631	1 749	-1 543	2 345	-2 072
Tillsyn	13 842	-14 065	13 395	-12 826	13 445	-12 497
Internat.kontakter	259	-263	758	-751	182	-233
Totalt	23 443	-23 110	23 358	-21 453	17 916	-20 095
Resultat		333		1 905		-2 179

¹ Intäkter och kostnader direkt hänförliga till en viss verksamhetsgren har förts till denna. Övriga intäkter och kostnader har fördelats på verksamhetsgrenarna med utgångspunkt från nedlagd arbetstid.

Verksamhetsgrenen Examinationsverksamhet

Mål Målet är att prov för revisorsexamen och högre revisorsexamen skall anordnas minst en gång per år.

Åtterrapporering: RN har anordnat prov för revisorsexamen och högre revisorsexamen i maj och i november. Proven i maj genomfördes endast i Stockholm, medan proven i november genomfördes på tre orter: Stockholm och Göteborg (revisorsexamen och högre revisorsexamen) samt Malmö (revisorsexamen). Antalet tentander samt hur många som genomförde proven med godkänt resultat framgår av tabell 2 nedan.

Tabell 2

Antal tentander	2004		2003		2002	
	Revisors- examen	Högre revisors- examen	Revisors- examen	Högre revisors- examen	Revisors- examen	Högre revisors- examen
totalt	339	108	374	61	270	19
med godkänt resultat	170	51	144*	30*	156	13

* Omprövning av tidigare underkända provsvar har lett till justeringar av antalet prov med godkänt resultat.

Kommentar: RN anordnar prov två gånger om året, på våren respektive hösten. Prov på våren kan ställas in om det samlar färre än 20 behöriga sökande (se RNFS 1996:1). RN medverkar i kvalitetssäkring och genomförande av prov för revisorer anställda av Riksrevisionen. Riksrevisionen ersätter de kostnader RN har för dessa prov.

Verksamhetsgrenen Godkännande/auktorisering/registrering

Mål 1 Målet är att beslut om godkännande, auktorisation och registrering skall meddelas senast två månader från det datum fullständig ansökan inkommit till nämnden.

Åtterrapporering: Samtliga förstagångsansökningar har avgjorts inom den stipulerade tidsgränsen. Antalet inkomna ansökningar under 2004 samt antalet beviljade godkännanden, auktorisationer och registreringar framgår av tabell 3 nedan:

Tabell 3²

Förstagångsansökningar	2004		2003		2002	
	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade
Godkännande	146	144	145	186	130	120
Auktorisation	63	63	19	111	222	211
Registrering	9	7	8	4	7	7
Totalt	218	214	172	301	359	338

Kommentar: Under år 2004 meddelades två avslagsbeslut. Besluten har vunnit laga kraft.

² De beviljade ansökningarna är endast till viss del desamma som de som inkommit under året, eftersom ansökningar som inkommer sent på året inte hinner avgöras förrän året därpå.

Mål 2 Målet är att beslut i ärenden gällande ansökan om fortsatt godkännande, auktorisation och registrering normalt skall meddelas senast en månad innan pågående period löper ut.

Åtterrapporering: Antalet godkännanden, auktorisationer samt registreringar vars giltighetstid (fem år) löper ut varierar år från år. Av tabell 4 nedan framgår hur många revisorer som var aktuella för nytt femårsförordnande under år 2004, hur många ansökningar som inkom samt antalet beslut. Av besluten år 2004 har 97 procent meddelats senast en månad innan pågående period löpte ut³. Förseningen av resterande beslut har orsakats av sent inkomna ansökningar och/eller att kompletteringar i flera omgångar har erfordrats.

Tabell 4

Ansökan om fortsatt förordnande	2004	2003	2002
Antalet aktuella revisorer/revisionsbolag	764	735	814
Inkomna ansökningar	708	672	721
Beviljade	706	667	716
Avslag/avvisad	2	5	5

Kommentar: En ansökan avvisades på grund av att revisorns godkännande under handläggningstiden upphävdes i ett disciplinärende. Beslutet har vunnit laga kraft. En ansökan avslogs på grund av att revisorn inte uppfyllde praktikkravet för fortsatt godkännande. Beslutet är f.n. föremål för prövning i länsrätten.

Tabell 5

År	2004	2003	2002
Antal revisorer den 1 januari	4 245	4 146	4 047
Antal revisorer vid årets utgång	4 220	4 245	4 146
Förändring netto	-25	99	99

Revisorskåren var som störst vid utgången av år 1996 med 4 495 revisorer.

Verksamhetsgrenen Tillsyn

Mål 1 Målet är att utöva en effektiv tillsyn. Det är särskilt viktigt att nämnden finner och ur systemet utesluter revisorer som uppsåtligen gör orätt i sin revisionsverksamhet eller på annat sätt förfar oredligt. Detsamma gäller revisorer som av andra skäl inte är lämpliga att utöva revisionsverksamhet. Vidare är det av stor betydelse att nämnden ingriper mot revisorer som utför ett grovt bristfälligt arbete eller äventyrar sitt oberoende. Förutom handläggning av anmälningar skall tyngdpunkten i verksamheten ligga på den systematiska och uppsökande tillsynen och utvecklingen av dess former. Revisorsnämnden skall också inom ramen för sin tillsynsverksamhet säkerställa att alla revisorer genomgår regelbunden kvalitetskontroll.

Åtterrapporering: Antalet öppnade disciplinärenden, andelen egna initiativärenden samt hur många som kan hänföras till SUT-verksamheten framgår av tabell 6 nedan.

³ 2003 = 96 %, 2002 = 89,3 %, 2001 = 91,3 %

Tabell 6

Anmälare	2004	2003	2002
Egeninitierade	39	26	34
(varav SUT)	(13)	(15)	(14)
Skatteverket	52	32	40
Klient	45	35	35
Övriga (Ekobrottsmyndigheter, kronofogde m.fl)	28	24	29
Summa:	164	117	138

Pågående SUT-projekt under år 2004 framgår av tabell 7 nedan. Denna visar också antalet enskilda ärenden som öppnats, avslutats respektive överförts till disciplinärende inom varje projekt.

Tabell 7

SUT-projekt (inom parentes anges året projektet påbörjades)	Antal ärenden inom respektive projekt 2004		
	Öppnade ⁴	Avslutade ⁵	varav till disciplin ⁶
1. Ej medlemmar FAR/SRS (1999)	24	11	9
2. Allvarlig varning från 1995 (2000)	0	1	0
3. Tveksamheter vid förnyelser (2000)	0	0	0
4. Revisorer med många uppdrag (2001)	0	2	1
5. Stiftelser (2003)	0	10	1
6. Stora revisionsuppdrag/revisionsbyråer (2004)	5	0	0
7. Övriga ⁷ (2001)	1	1	2
Totalt inom samtliga projekt:	30	25	13

Mål 2 Målet är att minst hälften av alla disciplinärenden som väcks skall vara avgjorda inom 18 månader från öppningsdagen. Inget disciplinärende skall ha en handläggningstid som överstiger tre år.

Återrapportering: Drygt 71,5 % av de 130 disciplinärenden som avgjordes under år 2004 ⁸ hade en handläggningstid som var kortare än 18 månader. I tabell 8 nedan redovisas antalet avgjorda ärenden med handläggningstider längre än 12, 15 respektive 18 månader.

Tabell 8

Antal beslut	Handläggningstid					Totalt
	kortare än 1 år	längre än				
		12 mån	15 mån	18 mån	3 år	
130	77	10	6	37	0	130
i % av totalen	59,2	7,7	4,6	28,5	0,0	100,0

Kommentar: Av under året avgjorda 130 disciplinärenden avsåg 59 ärenden godkända revisorer och 71 ärenden auktoriserade revisorer. I disciplinärendena fattades totalt 46 beslut om disciplinär åtgärd, av vilka 13 stycken (drygt 28 procent) överklagades. ⁹

⁴ Öppnade ärenden inom samtliga projekt 2003 = 42 st, 2002 = 47 st, 2001 = 67 st

⁵ Avslutade ärenden inom samtliga projekt 2003 = 49 st, 2002 = 46 st, 2001 = 62 st

⁶ Ärenden till disciplin från samtliga projekt 2003 = 15 st, 2002 = 14 st, 2001 = 26 st

⁷ SUT-utredningar som RN påbörjat med anledning av uppgifter i bl.a. massmedia.

⁸ 2003 = 145, 2002 = 147, 2001 = 141

⁹ 2003 = 18 %, 2002 = 37 %, 2001 = 29 %

Tabell 9

Disciplinär åtgärd	Godkända revisorer	Auktoriserade revisorer	Revisionsbolag	Totalt
2004				
Upphävande	6	2	0	8
Varning samt straffavgift	4	0	0	4
Varning	14	7	0	21
Erinran	8	5	0	13
Totalt	32	14	0	46
2003				
Upphävande	3	2	0	5
Varning samt straffavgift	2	4	0	6
Varning	9	19	1	29
Erinran	3	7	0	10
Totalt	17	32	1	50
2002				
Upphävande	7	2	0	9
Varning samt straffavgift	0	0	0	0
Varning	16	15	0	31
Erinran	6	2	1	9
Totalt	29	19	1	49

Mål 3 Målet är att ansökan om förhandsbesked skall avgöras inom två månader från det datum komplett ansökan inkommit till nämnden.

Åtterrapporering: Under året inkom 6 ansökningar om förhandsbesked.¹⁰ Samtliga ansökningar har avgjorts inom den stipulerade tidsgränsen.

Verksamhetsgrenen Internationella kontakter

Mål Målet är att nämnden skall följa den internationella utvecklingen av god revisorssed och god revisionssed

Åtterrapporering: RN:s internationella kontakter under år 2004 har i stor utsträckning präglats av förhandlingarna om innehållet i EG-kommissionens förslag till ett nytt åttonde bolagsdirektiv om *lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning*, vilket skall ersätta det nuvarande direktivet om *godkännande av personer som har ansvar för lagstadgad revision* (84/253/EEG). Direktivförslaget, som kom i december 2003, innebär en betydande utvidgning av innehållet i det åttonde bolagsdirektivet, exempelvis beträffande tillsynen över lagstadgade revisorer, införande av s.k. revisionskommittéer i företag av allmänt intresse och införande av gemensamma internationella revisionsstandarder (ISA). Förslaget får i viss mån ses mot bakgrund av pågående diskussioner på området

¹⁰ 2003 = 13, 2002 = 7, 2001 = 8

mellan EG-kommissionen och representanter för Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) i USA. För Sverige, som tidigare har vidtagit långtgående åtgärder för att implementera EG:s rekommendationer om *kvalitetssäkring av lagstadgad revision* (2001/256/EG) och om *revisorers oberoende i EU* (2002/590/EG), skulle direktivförslaget införande inte medföra några genomgripande förändringar av aktuell reglering även om en del ny lagstiftning exempelvis om internationellt samarbete kommer att erfordras. RN har deltagit i de samrådsmöten som justitiedepartementet hållit inför förhandlingarna i rådet samt närvarit vid de förhandlingar som under april–oktober 2004 ägt rum i rådets arbetsgrupp för revisionsfrågor. Efter ytterligare förhandlingar i Coreper antog ECOFIN den 7 december 2004 en gemensam ståndpunkt beträffande direktivets innehåll. Under februari 2005 skall förhandlingar inledas mellan rådet och parlamentet. Vidare har EU:s revisionskommitté (där representanter för intressegrupper samt EES-länderna Island och Norge ingår) hållit ett sammanträde i juni 2004. Där diskuterades direktivförslaget samt hur en implementering av ISA som revisionsstandard praktiskt kan genomföras bland annat med hänsyn till medlemsstaternas krav på tilläggsregler samt översättningsproblematik.

Utöver EU-samarbetet har RN i sin internationella verksamhet tagit emot representanter för revisorstillsynen i Finland och Norge för ömsesidiga erfarenhetsutbyten. Även delegationer från Kina och Bolivia har i studiesyfte besökt RN under året.

Övriga mål och återrapporteringskrav

Nämnden skall

- peka på eventuella speciella problem som kan finnas inom branschen,
- lämna exempel på hur det egna arbetet kan ha haft effekter på utvecklingen inom revisorsområdet,
- redogöra för sin bedömning av kvaliteten på den revision som utförs av de kvalificerade revisorerna,
- redogöra för sådant samarbete med andra myndigheter som har till syfte att motverka ekonomisk brottslighet.

Återrapportering: De vanligaste bristerna är liksom tidigare år bristfällig dokumentation och otillräckliga revisionsinsatser. Även under år 2004 har RN hos vissa revisorer funnit mycket stora brister avseende revisionsinsatserna. Vad gäller hot mot revisorers oberoende uppkommer sådana hot ofta genom att revisionsföretag utöver revisionsuppdragen tillhandahåller olika konsulttjänster till sina revisionsklienter. Mot bakgrund av ett SUT-projekt som avsåg detta oberoendehot gjorde RN år 2003 ett vägledande uttalande om hur oberoendeanalyser skall dokumenteras. Under år 2004 har RN inlett ett SUT-projekt benämnt *Stora revisionsuppdrag/revisionsbyråer* (se tabell 7 ovan) som bland annat skall belysa hur stort genomslag RN:s vägledande uttalande har fått. Ett förhandsbesked som har meddelats under året och fått förhållandevis stor uppmärksamhet rörde frågan om en revisor kan inneha uppdrag som vald revisor i en ideell förening där han själv är medlem. RN uttalade bland annat att om det i lag eller stadgar eller på annat sätt föreskrivs att en förening skall utse en godkänd eller auktoriserad revisor bör denna revisor stå helt fri från föreningen. Mot bakgrund av att föreningens stadgar i det aktuella fallet angav att uppdraget endast kunde innehas av en godkänd eller auktoriserad revisor fann RN att revisorn inte kunde inneha revisionsuppdraget. Förhandsbeskedet har vunnit laga kraft.

Andra avgöranden som har fått stor uppmärksamhet under år 2004 är RN:s beslut i ärendena med anknytning till revisionerna i Livförsäkringsaktiebolaget Skandia respektive Försäkringsaktiebolaget Skandia. I en del av dessa ärenden fann RN vissa brister men ansåg, med hänvisning bland annat till att revisioner av den aktuella omfattningen skall bedömas utifrån ett helhetsperspektiv, att dessa brister inte utgjorde skäl för disciplinär åtgärd.

RN:s uttalanden i disciplinärenden, förhandsbesked eller annan form blir en del av den goda revisorsleden och får därmed stor effekt på utvecklingen inom revisorsområdet. Vad gäller disciplinärenden är RN:s uppfattning att seriösa revisorer ser mycket allvarligt även på den lindrigaste disciplinära åtgärden erinran. RN har också uppfattningen att den övervägande delen av revisorskåren efterlever de uttalanden som RN gör i t.ex. disciplinärenden. En mer påtaglig effekt av RN:s arbete är upphävandena av godkännande respektive auktorisation för revisorer som har utfört grovt bristfälliga arbeten. Under år 2004 har RN i åtta fall beslutat om upphävande, varav tre fall grundades på uppgifter som framkommit i den systematiska uppsökande tillsynen (SUT). Tidigare år har det förekommit att revisorer avsagt sig sitt godkännande eller sin auktorisation redan i samband med att RN påbörjat utredning inom ramen för SUT. Detta har inte skett i något fall under år 2004.

Antalet disciplinära åtgärder berör en förhållandevis liten del av den totala revisorskåren, ca 1,1 procent år 2004 (1,2 procent år 2003 och 2002). I SUT-verksamheten uppmärksammar RN fortfarande relativt många revisorer som inte når upp till en godtagbar kvalitet. Av de SUT-ärenden som avslutades under år 2004 överfördes drygt 43 procent till disciplinärenden (2003 drygt 30 procent). Att procentsatsen är så hög torde främst bero på att RN under senare år har koncentrerat sin SUT-verksamhet till de revisorer som inte är ledamöter av någon av revisorsorganisationerna FAR eller SRS. Enligt RN:s tidigare iakttagelser är den genomsnittliga kvaliteten betydligt lägre i den grupp som består av revisorer som inte är ledamöter av FAR eller SRS.

Som nämnts ovan har RN under år 2004 påbörjat ett nytt SUT-projekt benämnt *Stora revisionsuppdrag/revisionsbyråer*. Inom detta projekt skall RN inhämta viss grundläggande information från de stora revisionsbyråerna om de principer och system för revisionsprocessen som tillämpas inom respektive byrå. Därefter skall RN granska och bedöma kvaliteten i ett antal revisioner av bolag som är noterade på en marknadsplats eller som på annan grund är av publikt intresse.

Sverige får numera anses ha ett system för kvalitetssäkring av lagstadgad revision som överensstämmer med EG-rekommendationen. Denna innebär att medlemsstaterna skall vidta åtgärder för att säkerställa att alla personer som utför lagstadgad revision omfattas av ett kvalitetssäkringssystem. I Sverige ankommer det på RN att utöva tillsyn över revisionsverksamhet och över godkända och auktoriserade revisorer. FAR och SRS har sedan länge bedrivit kvalitetskontroll av sina ledamöter och de revisionsföretag i vilka dessa är verksamma. RN träffade under år 2003 ett avtal om kvalitetskontroll med FAR och SRS som innebär att den föreningsadministrerade kvalitetskontrollen granskas och kvalitetssäkras av RN. Riktlinjerna för hur kontrollen skall utföras utarbetas i samråd mellan RN och revisorsorganisationerna. Den koppling mellan kvalitetskontrollen och det disciplinära systemet, som skall finnas enligt EG-rekommendationen, åstadkommes genom att FAR och SRS har åtagit sig att till RN anmäla de revisorer hos vilka man finner sådana kvalitetsbrister eller regelbrott att det kan föranleda upphävande av godkännandet eller auktorisationen. Vidare ingår i avtalet mellan RN och FAR/SRS att myndigheten varje år

skall få information om det totala antalet kontroller som genomförts av revisorsorganisationerna för att möjliggöra för RN att kvalitetssäkra organisationernas arbete.

RN har under år 2004 fått fem anmälningar om grova brister från FAR och fyra från SRS. RN har i samtliga dessa fall öppnat disciplinärenden. I samband härmed har en revisor avsagt sig sin auktorisation och ytterligare en har meddelat att han kommer att avsäga sig auktorisationen. För de övriga sju revisorerna pågår RN:s utredningsarbete. RN har fått uppgift om att organisationerna under år 2004 har kvalitetskontrollerat totalt ca 300 revisorer. Som ett led i kvalitetssäkringen har RN valt ut tio av dessa kontroller för närmare granskning. Denna granskning har ännu inte avslutats.

Budgetutfall

	Prognos enligt regleringsbrev för år 2004	Reviderad prognos enligt budgetunderlag för 2005	Utfall 2004
Intäkter	22 150	23 255	23 443
Kostnader	-21 832	-23 556	-23 110
Resultat	318	-301	333

I budgetunderlaget för räkenskapsåret 2004 hade RN kalkylerat med ett överskott om ca 318 tkr. I februari 2004 reviderades prognosen (se RN:s budgetunderlag för år 2005). Tillfälligt lägre personalkostnader på grund av barnledigheter och långtidssjukskrivning har emellertid gett ett utfall i nivå med prognosen enligt regleringsbrevet för år 2004.

Kompetensförsörjning

Avrapportering av målen för 2004: Målen som uppställdes för 2004 har uppnåtts. Vad gäller revisorskompetensen har en pensionsavgång ersatts och ytterligare en kvalificerad revisor anställd. En person med särskilda kvalifikationer för omvärldsbvakning har anställd. Utvidgade insatser med vidareutbildning har skett för såväl den personal som sysslar med sakområden som den administrativa personalen.

Åldersstruktur, könsfördelning

Ålder	20–30		31–50		51–60		60–	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Ledningskompetens				1		1		
Kärnkompetens	2		2	5	3		2	2
Stödkompetens	1				1			

Indelningen har justerats i samband med 2004 års klassificering i BESTA.

Etnisk och kulturell mångfald

RN:s personal utgörs huvudsakligen av jurister med domstolsbakgrund och ekonomer med kvalificerad revisorskompetens. En anställd är född i annat land än Sverige.

Mål för 2005: *Ytterligare en revisor skall rekryteras. Stödkompetensen skall utökas med en person. Vidareutbildning av personalen planeras omfatta nya regler på bl.a. redovisningsområdet och kompletterande ekonomiadministrativa kurser.*

Mål för 2006–2007: *Rekrytering samt eventuell omorganisation av arbetsuppgifter skall täcka upp två pensionsavgångar under perioden.*

RESULTATRÄKNING*(tkr där annat ej anges)*

	<i>Not</i>	2004	2003
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	23 383	23 318
Finansiella intäkter	2	60	40
Summa		23 443	23 358
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-15 486	-14 031
Kostnader för lokaler	4	-2 271	-2 071
Övriga driftkostnader	5	-5 121	-5 121
Finansiella kostnader	6	-28	-24
Avskrivningar och nedskrivningar		-204	-207
Summa		23 110	-21 454
Verksamhetsutfall		333	1 905
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		100	50
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-100	-50
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	7	333	1 905

BALANSRÄKNING*(tkr där annat ej anges)*

	<i>Not</i>	2004-12-31	2003-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar	8		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		57	29
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		354	359
Summa		<u>411</u>	<u>388</u>
Fordringar			
Kundfordringar	9	552	531
Fordringar hos andra myndigheter	10	447	285
Övriga fordringar		11	6
Summa		<u>1 010</u>	<u>822</u>
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader, hyra	11	562	438
Summa		<u>562</u>	<u>438</u>
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	12	2 817	1 939
Summa		<u>2 817</u>	<u>1 939</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		4 800	3 587
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	13	-34	-1 939
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		333	1 905
Summa		<u>299</u>	<u>-34</u>
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	14	213	312
Summa		<u>213</u>	<u>312</u>
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	15	160	229
Skulder till andra myndigheter	16	572	432
Leverantörsskulder	17	431	131
Övriga skulder	18	365	302
Summa		<u>1 528</u>	<u>1 094</u>
Periodavgränsningsposter	19		
Upplupna kostnader		2 760	2 215
Summa		<u>2 760</u>	<u>2 215</u>
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		4 800	3 587
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

ANSLAGSREDOVISNING 2003*(tkr där annat ej anges)***Redovisning mot inkomsttitel**

Inkomsttitel	<i>Not</i>	Beräknat belopp	Inkomster
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	20	0	100

FINANSIERINGSANALYS*(tkr där annat ej anges)*

	<i>Not</i>	2004	2003 ¹¹
DRIFT			
<i>Kostnader</i>	21	-23 005	-20 935
Finansiering av drift			
Intäkter av avgifter och andra ersättningar		23 383	23 318
Övriga intäkter		<u>60</u>	<u>40</u>
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</i>		23 443	23 358
<i>Ökning (-) / minskning (+) av kortfristiga fordringar</i>		-312	246
<i>Ökning (+) / minskning (-) av kortfristiga skulder</i>		1 048	-137
Kassaflöde från drift		1 174	2 532
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar		<u>-227</u>	<u>-317</u>
<i>Summa investeringsutgifter</i>		-227	-317
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		46	188
- amorteringar		<u>-115</u>	<u>-122</u>
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar</i>		-69	66
Kassaflöde till investeringar		-296	-251
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		<u>100</u>	<u>100</u>
<i>Inbetalningar i uppbördsverksamhet</i>		100	100
<i>Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet</i>		-100	-100
Kassaflöde från/till uppbördsverksamhet		0	0
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		878	2 281
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid årets början		1 939	-342
Ökning (+) av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret		<u>878</u>	<u>2 281</u>
<i>Summa förändring av likvida medel</i>		878	2 281
Likvida medel vid årets slut		2 817	1 939

¹¹ Siffrorna för år 2003 har rättats i förhållande till rapporterade siffror i årsredovisningen för 2003 (det förelåg fel i uträkningsformeln för analysen 2003).

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

(tkr där inte annat anges)

1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Myndighetens redovisning följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Värderingsprinciper anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 10 tkr och har en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Avskrivning under anskaffningsåret sker från och med den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider:

Datorer och kringutrustning	3 år
Möbler och kontorsmaskiner	5 år
Övriga inventarier	8 år

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet sammanfaller med löptiden för gällande hyresavtal.

Värderingsprinciper – fordringar och skulder

Fordringarna har tagits upp till det belopp som beräknas inflyta. Skulder har tagits upp till nominellt belopp. De skulder vars belopp inte är exakt kända vid tidpunkten för årsredovisningen har bokförts som periodiseringsposter.

2. Anställdas sjukfrånvaro i procent

	Kvinnor	Män	Totalt
2003	9,3	1,3	6,1
2004	17,9	0,5	10,4

I tabellen redovisas de anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden (andel i %). Av den totala sjukfrånvaron år 2004 utgör 3,2 % frånvaro under en sammanhängande tid av mer än 60 dagar. Under de redovisade åren har en anställd varit sjukskriven minst halvtid. Denna sjukskrivning ger p.g.a. liten personalstyrka ett mycket kraftigt statistiskt genomslag. Om denna sjukskrivning borträknas har sjukfrånvaron under år 2004 varit totalt 4,4 % (2,1 % år 2003).

3. Uppgifter om nämnden enligt 7 kap 2 § FÅB

Ersättningar tkr	2004	2003
Ledamöter		
Elisabeth Palm ordförande	85	42
Gunnel Wennberg, vice ordf.	54	41
Vilhelm Andersson	47	38
Eva Ekström	45	40
Klas-Erik Hjorth	51	44
Kerstin Nyquist	49	44
Jan-Erik Moreau	49	44
Claes Norberg	49	42
Ulla Nordin Buisman	47	231 *
Ersättare		
Hans-Jörgen Andersson	0	1
Bertil Sjöö	5	0
Maria Östman	3	2
Carl-Gustaf Burén	2	0
Catarina af Sandeberg	1	0
Marie Carlsson	3	2
Eva Stenman From	2	0
Hans Lindén	1	0
Leif Lundfors	1	1
Ulf Järlebro	9	0

*) I beloppet för 2003 ingick arvode för arbete i RN:s examensråd. Arbetet faktureras numera som konsulttjänst.

Styrelseuppdrag i aktiebolag och statliga myndigheter:

Ledamöter

Wennberg, Gunnel vice ordförande	Rättsmedicinalverket (ledamot), Domstolsverkets styrelse (ledamot), Stängselnämnden (ordförande), Partibidragsnämnden (ledamot)
Vilhelm Andersson	Tullverket (styrelseledamot)
Ekström, Eva	Konsumenternas Försäkringsbyrå (styrelseledamot)
Hjorth, Klas-Erik	Springkällan AB (ledamot och VD), Redovisningsbyrån i Örnsköldsvik AB (suppleant)
Moreau, Jan-Erik	Bokföringsnämnden (ledamot), Statens Energi-myndighet (ledamot), Nämnden för styrelse-representationsfrågor (ersättare)
Nyquist, Kerstin	Forskarskattenämnden (ersättare fr.o.m. 2003-12-11)
Nordin Buisman, Ulla	UBN Förvaltning AB (ledamot), Ekonomistyrnings- verkets Redovisningsråd (ordförande)

Ersättare

Burén, Carl Gustaf	Bokföringsnämnden (ledamot)
Möller, Willard	Revisionsfirman W Möller AB (ledamot), BMW Revision AB (ledamot), BMW Transfer AB (ledamot)
Lenberg, Lise-Lotte	Borås Högskolestyrelse (ledamot)
af Sandeberg, Catarina	Expanator AB (ledamot), Stiftelsen Skriftserien vid Stockholms universitet (ledamot), Svenska Aktiesparares Riksförbund Konsumentskyddskommitté (ledamot)
Stenman From, Eva	Gunilla Kolm Revisionsbyrå AB (suppleant)
Östman, Maria	Revidacta Revision AB (ledamot), Svenska Revisorsamfundets Service AB (ledamot), Espings Revisionsbyrå AB (suppleant), Revisorshuset i Örnsköldsvik AB (ledamot)

4. Noter

Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2004	2003
--------------	--	-------------	-------------

Ansökningsavgifter	1 648	1 738
Årsavgifter	14 093	14 222
<i>Reducering av fakturerade/ej inkomna årsavgifter</i>	<i>-187</i>	<i>-173</i>
Examensavgifter	5 876	5 221
Administrationsavgifter examen	1 503	1 897
Avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen	36	65
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	414	348
	23 383	23 318

Not 2	Finansiella intäkter		
--------------	-----------------------------	--	--

Ränteintäkter på räntekonto i Riksgäldskontoret	60	40
---	-----------	-----------

Not 3	Kostnader för personal		
--------------	-------------------------------	--	--

Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	9 558	9 017
Övriga kostnader för personal	5 928	5 014
	15 486	14 031

Not 4 Kostnader för lokaler	2004	2003
Kontorslokaler	1 938	1 725
Provlokaler	219	247
Städning och övriga lokalkostnader	114	99
Summa	2 271	2 071

Not 5 Övriga driftkostnader		
Konsulttjänster avs. provkonstruktion och rättning	2 917	3 123
Övriga konsulttjänster	683	763
Övriga driftkostnader	1 521	1 235
Summa	5 121	5 121

Not 6 Finansiella kostnader		
Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	7	9
Räntekostnader avseende räntekonto i Riksgäldskontoret	0	2
Övriga finansiella kostnader	21	13
	28	24

Not 7 Årets kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet	333	1 905

RN föreslår att årets överskott balanseras i ny räkning.

Not 8 Materiella anläggningstillgångar	2004-12-31	2003-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	376	376
Årets anskaffningar	48	0
Årets avskrivningar	-20	-15
Ingående ackumulerade avskrivningar	-347	-332
Utgående bokfört värde	57	29
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	2 347	2 029
Årets anskaffningar	179	317
Årets avskrivningar	-184	-192
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 988	-1 796
Utgående bokfört värde	354	358

Not 9 Kundfordringar		
Posten består till största delen av årsavgifter	552	531

Not 10 Fordringar hos andra myndigheter	2004-12-31	2003-12-31
Mervärdesskatt	336	241
Kundfordringar inomstatliga	93	27
Övriga fordringar, RGK ränta	18	17
	447	285

Not 11 Periodiseringsposter fordringar		
Förutbetalda hyreskostnader	562	438

Not 12 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Beviljad räntekontokredit hos Riksgäldskontoret enligt regleringsbrev	1 000	2 000
Utnyttjad kredit/behållning på räntekonto	0	0
Avgifter	2 817	1 939
Summa behållning på räntekonto	2 817	1 939
varav kortsiktigt likviditetsbehov	278	0

Faktorer som påverkar saldoutvecklingen är myndighetens normala löpande in- och utbetalningar.

Not 13 Balanserad kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet	-34	-1 939

Not 14 Avsättning för pensioner och liknande		
Ingående avsättning	312	0
Årets pensionskostnad	-14	383
Årets pensionsutbetalningar	-85	-70
Utgående avsättning	213	312

Not 15 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	600	1 000
Ingående balans	229	163
Under året nyupptagna lån	46	188
Årets amorteringar	-115	-122
Utgående balans	160	229

Myndigheten har under året med avgiftsfinansierade medel inköpt materiella anläggningstillgångar till ett värde av totalt 129 tkr.

Not 16 Skulder till andra myndigheter		
Sociala avgifter	295	300
Övriga skulder till andra myndigheter	277	132
	572	432

Not 17 Leverantörsskulder	2004-12-31	2003-12-31
Leverantörsskulder	431	131

Not 18 Övriga skulder		
Personalens källskatt	316	289
Övriga skulder	49	12
	365	302

Not 19 Periodiseringsposter skulder		
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	1 346	991
Övriga upplupna kostnader	1 414	1 224
	2 760	2 215

Not 20 Redovisning mot inkomsttitel		
Inkomsttitel 2811. Övriga inkomster av statens verksamhet	100	100
Avser straffavgift i disciplinärenden enligt 32 § fjärde stycket lagen (2001:883) om revisorer		

Not 21 Finansieringsanalys	2004	2003
Kostnader enligt resultaträkningen	23 110	21 454
- Avskrivningar	-204	-207
Förändring av pensionsavsättning	99	-312
Kostnader enligt finansieringsanalysen	23 005	20 935

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER*(tkr där annat ej anges)*

	2004	2003	2002	2001	2000
Låneram					
Beviljad	600	1 000	1 000	1 000	1 000
Utnyttjad	160	229	163	197	159
Kvar av låneramen	440	771	837	803	841
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	1 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Max utnyttjad	0	999	342	89	519
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	60	40	45	66	27
Räntekostnader	0	2	0	0	1
Saldo	60	38	45	66	26
Avgiftsintäkter					
Beräknat belopp enligt regl.brev	22 150	19 360	15 660	15 920	12 075
Avgiftsintäkter	23 383	23 318	17 871	16 093	12 949
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	16	16	16	16	15
Medelantalet anställda (st)	17	17	17	17	17
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 430	1 326	1 246	948	923
Kapitalförändring					
Årets	333	1 905	-2 179	836	-1 373
Balanserad	-34	-1 939	241	-595	778

Peter Strömberg
Direktör